MEDLEMSBREV 1/2015
Jagriti Viharas Vänner
Februari 2015

Morgonbön på Jagriti Vihara

Flickorna har bestämt att dagen skall börja med morgonbön, och de genomför den själva.

Skolbyggnaden på JV ligger centralt på området. Den var klar i början av 1980-talet. Jaya har gjort ritningen för byggnaden. En vänlig pedagogik är införd i arkitekturen. Huset står som en mamma på knä med armarna välkomnande utbredda åt sidorna. I mitten är hennes mjuka mage och ovanför finns hennes kloka huvud. Som en del indiska gudar har hon fyra armar. De andra två armarna sträcker hon bakåt och lockar och vinkar barnen till sig, som en lek. Det är de två trapporna på sidorna av huset som leder till andra våningens ramp utmed taket.

Årens monsunregn och flitig användning av huset för den tidigare barnskolan har slitit värre än man visste. Det har gått åt mängder av sand och säckar med cement för reparationerna. Murarna har haft ett styvt jobb. Men nu lär reparationen vara klar.

Så långt det yttre vad gäller skolan. För det inre, själva lärandet, behövs en morgonbön som start på skoldagen. Det har flickorna bestämt. De genomför den själva. Vi som besökte Jagriti Vihara i höstas hade förmånen att dag efter dag ta del av den.

Flickorna ställde upp sig i tre rader på skolgården, vissa dagar i solskenet, andra dagar i skuggan under det stora banyanträdet. Framför varje rad stod en flicka med ansiktet vänt mot raden och ropade ut kommandon. I militärisk ordning följde flickorna befallningen, vände sig om samtidigt, höger om, vänster om, fötterna ihop osv.

Efter detta exercerande lade sig friden över raderna av flickor. De förde sina handflator mot varandra upp mot hakan, som en indisk Namaste-hälsning, böjde huvudet och slöt ögonen. Så började de sjunga med distinkta röster. Vi förstod ju inte orden, men greps av flickornas allvar och inlevelse. Lärarinnorna stod vid sidan om.

Sedan gick alla raskt in i skolsalarna, där flickorna varit tidigare på morgonen, sopat klassrummet, rengjort svarta tavlan och placerat sina ryggsäckar med alla böcker på bänkarna.

Vi ville gärna veta vad morgonbönen handlade om. Någon skrev ner texten på hindi, och Paras översatte den till engelska. Sedan har Per Nordqvist gett den en svensk tolkning.

O Gud, du godhetens ocean,
ge oss styrka så att vi stadigt fortsätter gå de vägar vi är ämnade för att gå, att tjäna och visa omsorg om varandra;

så att vårt liv blir meningsfullt och lyckosamt; så att vi kan tjäna de fattiga, de som lider, de svaga och oroliga och göra dem fria från allt deras lidande;

så att vi kan hjälpa dem som inte hittat den rätta vägen till ett meningsfullt liv.

Genom att göra detta kan vi själva fortsätta att leva på rätt sätt.

O Gud, du godhetens ocean,
hjälp oss att dag som natt hålla oss borta från falskhet, avundsjuka, hyckleri, lögner och grymheter så att våra liv blir rena och fria från synd och därför lyckliga och fyllda av ren kärlek

O Gud, du godhetens ocean,
hjälp oss så att vi alltid kan känna oss stolta över vår självrespekt och självkänsla;

Så kan vi tjäna vår Moder Jord, där vi föddes och som föder oss och ger oss allt vi behöver för att leva.

Vi vill ställa våra liv till förfogande för vår Moder Jord.

500 medlemmar?

TACK för att du via JVV bidrar till att så många människor får ökad självkänsla och livsmod!

TÄNK om du – och alla vi andra – under detta år kunde värva en ny medlem för detta syfte!

DÅ skulle vi snart vara mer än 500 supportrar här i Sverige!

SÅ prata med dina barn, släktingar och vänner!

Det är nog lättare än du tror!
Sedan kan du ge oss besked om namn och adress, så skickar vi mer information.

Fikastund vid 40-årsjubileet.

Kontaktombud

– förslag från JVV-styrelsen

Medlemmarna i JVV är bosatta på olika håll i landet, från Ystad till Haparanda. Att resa till årsmötet kan vara dyrt och krångligt. Men vi ville göra det möjligt för flera att få en närmare kontakt med föreningen ändå.

Om vi hade ett antal kontaktombud, kunde de fungera som en länk till JVV-styrelsen. En lista på personer med adress och telefonnummer/mejladress skulle finnas i varje Medlemsbrev. Då vore det lätt att kontakta den som finns närmast din ort.

Det kunde skapas vängrupper kring det gemensamma intresset, Jagriti Vihara. Man kan ordna träffar, fundera över hur man tillsammans kan stödja JV: inbjuda till program om JV, använda JV-utställningen, visa filmen Derfor trengs Jagriti Vihara, värva nya medlemmar, kanske rent av anordna en resa till Jagriti Vihara. När Jaya är i Sverige, skulle han gärna besöka vängrupper.

Vill du bli kontaktombud? Hoppas det! Hör av dig till JVV-styrelsen, Inger Dejke, id@oringe.pp.se, tel. 0522-22822

Per och Rajesh utvärderar – i Ranchi

JVV-ordf. Per Nordqvist är kontaktperson mellan Sida och Jagriti Vihara.

Det ettåriga Sida-stödda försöksprojektet: »Gräsrotsdemokrati för adivasikvinnor i Jharkhand« måste utvärderas. Därför reser Per till Ranchi, huvudstaden i Jharkhand, för att träffa Rajesh så att de tillsammans kan fylla i de formulär som används för utvärderingen. Kanske hinner han också med ett besök på Jagriti Vihara eller i någon av de nio byar som ingår i projektet. Per kommer tillbaka dagen före JVV:s årsmöte. Vi håller tummarna för att flyget inte är inställt eller försenat. Det ska bli intressant att få höra av Per hur det gått.

Verkligen senaste nytt!

Årsmöte
lördag 21 mars
på Ljungskile folkhögskola

10:00 Välkomst och fika med fralla
10:30 Årsmötesförhandlingar
12:00 Lunch
13:00 Senaste nytt från Jagriti Vihara
14:30 Eftermiddagskaffe/te. Pernilla och Samir underhåller med musik.

Mötet kostar 100 kr inklusive mat och två fikatillfällen.

Anmälan till Lena Nyström senast onsdag 11 mars.
lena.nystrom.lju@folkbildning.net
tel. 0522-752 50, 0707-65 28 77
Välkommen!

Pengar till Jagriti Vihara som gåva

Om du fyller år kan du önska dig en gåva till Jagriti Vihara. Eller kanske det är aktuellt med en minnesgåva. Kanske du firar något slags jubileum. Du kan vid många tillfällen önska dig en present till Jagriti Vihara i stället för blommor, kristallvas eller chokladask.

Du kan också själv ta initiativ till en gåva, när du tänker uppvakta någon, eller då du vill hedra någons minne.

Du som uppvaktar sänder pengarna till Jagriti Viharas Vänner, bankgiro 5649-3034. Sedan kontaktar du Inger Dejke, tel: 0522-22822 eller e-post: id@oringe.pp.se, för att meddela vem gåvan gäller (adress och datum), vad det skall stå på uppvaktningskortet som vi skickar, och vem avsändaren är.

Dags att betala årsavgiften för år 2015

Medlemsavgift: 200 kr/år • Familj: 300 kr/år • Studerande/arbetslös /pensionär: minst 50 kr/år • Folkhögskola/förening: 300 kr/år
Har du glömt? • Bankgiro 5649-3034

www.jvv.se

Vi finns också på Facebook. Sök på »Jagriti Vihara«. Gå med!

Ansvariga för medlemsbrevet är Inger Dejke och Anders Dejke

Hälften klar – hälften kvar

För att man ska kunna odla grönsaker på Jagriti Vihara, måste det finnas en mur runt området som håller betande och törstiga djur ute. Det har vi skrivit om flera gånger i Medlemsbrevet. Sträckan där det saknades mur är 400 meter. Nu har halva sträckan försetts med en stadig, vitmålad och vacker mur.

När vår JVV-kassör Lena Nyström nu räknat ihop de olika posterna för intäkterna, visar det sig att det kommit in hela 70 000 kr till murbygget. Fantastiskt!

Precis det som halva muren kostar: 350 kr/m. Tusen tack alla givmilda medlemmar!

På den sträcka som återstår har man försökt täta så gott det går med flera rader taggtråd, taggigt ris och nyplanterade sticksiga kaktusar. Det ser ganska pålitligt ut, men Jaya säger att hungriga getter tar sig igenom det minsta hål.

Även om det finns mur och stängsel, så är de två stora järngrindarna in till JV ett problem. Om de står vidöppna, känner sig djuren naturligtvis välkomna in. Markku Nykänen, som arbetade med reparationer i fem veckor i höstas på JV, reser tillbaka på samma visum i vår (17/2–12/3) och har planer på att tillverka ställningar för solpaneler. Han tänker också konstruera en automatisk stängningsanordning på grindarna. Lätt att glömma dra igen grinden när man gått igenom. Hoppas han lyckas!

Men för att grönsaksodlingar på JV för Flickskolans elever inte ska bli djurföda, behöver vi alltså samla in lika mycket till, för att muren ska bli klar. Det går om vi hjälps åt!!!

Gunvor Skagersten har gjort en rejäl insats för murbygget genom att framställa och sälja handdukar, diskdukar och tryck på papper med roliga motiv av bufflar och mur. Stort tack för det arbetet!

Muren löper längs vägen utanför Jagriti Vihara. Muren är slät och fin. Det är inte vägen.

Från en träff med kvinnorna i byn Bisumpur. De ställde många frågor till JV-ledarna. Jagriti Viharas har tidigare inte arbetat i Bisumpur, men några av skolflickorna kommer därifrån.

Nyhetsbrev från JV februari 2015

I senaste nyhetsbrev från JV berättas om »Demokrati på gräsrotsnivå« och glädjande framsteg som JV:s kärngrupp lagt märke till vid möten:

Kvinnorna frågar nu ofta om hur de byråd fungerar där man valt kvinnor till ledare. De som bara lyssnat och varit blyga och tysta har börjat ställa mycket relevanta frågor. De vill veta hur kvinnor kan påverka det mansdominerade samhället. En del kvinnor som kan läsa och skriva ber om förslag när det gäller att välja de rätta politiska partierna att rösta på i valen. Varför har inte byråden i Jharkhand fått den makt som det lagstadgats om? En annan fråga gäller det ökande våldet mot kvinnor. En del kvinnor vill veta orsaken till att en grupp skamlösa och grymma män våldtar kvinnor.

Läs hela Nyhetsbrevet nr 1/2015 på hemsidan – på engelska eller på svenska!

Reparationer

Det pågår reparationsarbeten på Jagriti Vihara. Till vänster flickinternatet. Där är arbetet klart. Nästa projekt är arbetet med skolbyggnaden (till höger). Det visade sig att ett par trappor och flera bärande pelare måste muras om.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE FÖR JAGRITI VIHARAS VÄNNER 2014

INLEDNING

Föreningen Jagriti Viharas Vänner (JVV) har, även om föreningens namn ändrats med åren, genomfört sitt 42:a verksamhetsår. Den initiativkraft, som en gång medverkade till att detta folkbildnings- och utvecklingsprojekt kom till stånd och omsattes i handling, har fortplantat sig även till år 2014. Verksamheten på och omkring Jagriti Vihara (JV) tar sig idag uttryck i olika former som skolverksamhet, självhjälpsgrupper, odlings- och bevattningsprojekt liksom arbete för ökad demokratisering av byarna. I ett land där centrala myndigheter har svårt att se, uppskatta och ekonomiskt eller på andra sätt stötta projekt av detta slag, blir det externa stödet ytterst väsentligt och JVV:s verksamhet viktig. Vi vill redan här framföra vår uppskattning för det stöd JVV:s medlemmar visat under året.

Den enskilda händelse som vi initialt vill lyfta fram från JVV:s verksamhet år 2014 är firandet av JV:s 40-årsjubiléum som ägde rum på Ljungskile folkhögskola den 22 mars. Det blev en härlig fest med ett 50-tal deltagare från Kalix i norr till Lund i söder, från Stockholm i öster till Orust i väster. Våra sinnen förflyttades till Indien. Programmet bjöd på utställningar, musik och sånger, senaste nytt från JV i ett digitalt bildspel liksom historiska diabilder från uppbyggnadstiden, filmen »Derfor trengs Jagriti Vihara« och panelsamtal mellan eldsjälar som arbetat på Jagriti Vihara under 70-, 80- och 90-talet, Rosa Falck, Mikael Nilsson, Markku Nykänen. Jaya var hedersgästen, glad och tacksam. Kvällen avslutades med indisk buffé, musikunderhållning och bl.a. ett spirituellt hyllningstal på vers av förre ordföranden Ola Friholt.

VERKSAMHETEN I INDIEN

Som framgår ovan fortsätter Jagriti Vihara (JV) med sina insatser i ett 20-tal byar runt själva utvecklingscentret, där man under året kunnat räkna in ett 70-tal självhjälpsgrupper mm. Men utvecklingen har fortsatt även under 2014!

Flickskolan

Den Flickskola som startade 2013 har under året utökats så att det nu är 24 flickor som undervisas i årskurs 8. Av dessa går nu 15 sitt andra år på JV medan 9 flickor, som bedömts kunna gå direkt in i skolarbetet i denna årskurs, tillkommit under året. Samtliga flickor bor på det internat som finns till förfogande på området och får, förutom undervisning, tre lagade mål mat om dagen från det kök som finns på JV. Två lärare arbetar med klassen i två separata klassrum. Dessa har under året blivit ordentligt renoverade med bland annat hjälp av medel från JVV. Till exempel kan man på väggarna numera se inramade vackra foton från just skollivet på JV, men också kartor och planscher. Dessutom har alla fönster avrostats och målats. Ytterligare ett klassrum har blivit iordningställt med hjälp av Inger och Anders Dejke, vilket är i linje med ambitionen att ta in nya klasser med målet att ha en komplett högstadieutbildning för cirka 100 flickor 2017. Mot slutet av året påbörjades slutligen en översyn av den yttre fasaden. Det finns ett stort behov av reparation av den byggnad som uppfördes för cirka 35 år sedan.

I detta sammanhang ska också nämnas att en mycket omfattande renovering gjorts av JV:s äldsta byggnad från 1977 och som flickorna nu har som sitt internat. Hela taket på den stora byggnaden har murats om för att förhindra de vattenskador som tidigare drabbat flickornas sovrum. Dessutom har såväl sovrummen som det gemensamma uppehållsrummet slipats och målats och anläggningen är nu i ett mycket gott skick. Med hjälp av ekonomiska bidrag från en JVV-medlem och praktiskt stöd från Inger och Anders Dejke finns nu också täta gardiner för fönstren, moskitnät och filtar i rummen och alla flickor har skoluniformer, nya ryggsäckar, sollampor, strumpor och skor mm. Till flickornas glädje har också två nya cyklar köpts in och alla flickorna har nu lärt sig att cykla.

Kvinnoprojekt

Under året har startskottet gått för ett ettårigt försöksprojekt med syfte att öka bykvinnornas medvetande om sina rättigheter och att hjälpa dem att inse sin viktiga roll i i arbetet för demokratisering i byarna. Speciellt angeläget är detta då det under december månad 2014 genomfördes delstatsval i Jharkhand.

Projektet har fått beteckningen »Gräsrotsdemokrati för adivasikvinnor i Jharkhand«. Projektets målgrupp är kvinnorna i nio utvalda byar, med cirka 100 kvinnor i varje. Nyckelpersoner har utsetts med uppgift att med hjälp av olika metoder starta kvinnogrupper i byarna och i samband med dessa möten väcka frågor om hur man kan ta del i byutvecklingen, bland annat genom aktivt deltagande i byråden.

Flera sådana byförlagda samlingar har ägt rum och dessutom tre av sex planerade seminarier på JV, dit kvinnor från alla byarna inbjudits. Vid mitt besök i november fick jag, tillsammans med ytterligare några JVV-medlemmar, delta i såväl ett bymöte i byarna Bisumpur/Balbal som vid ett seminarium på JV med titeln »The Role of Women in the Gram Sabha and the Gram Panchayat«. Vid båda dessa tillfällen fanns kulturinslag med. Vid bymötet i form av sånger och vid seminariet såväl traditionell dans och musik som gatuteater genomförd av flickorna vid Flickskolan. Vid seminariet fick

jag äran att tända den ceremoniella oljelampan liksom att hålla ett inledningsanförande, där jag kunde hälsa från Jagriti Viharas Vänner i Sverige, men också vid avslutningen framföra en önskan om framgång och glädje i arbetet i byarna. De som lyssnade var ett 80-tal kvinnor från flera olika byar, flera med döttrar på Flickskolan.

Huvudföreläsarna, som uppträdde mycket engagerat, var två kvinnor Sunita Devi och Putul Devi från »JV:s byar« som nu var presidenter i var sitt panchayat. Och budskapet var tydligt, även om vi inte förstod språket: Ta vara på era rättigheter och glöm inte att rösta i valet, helst på kvinnliga kandidater! Innan kvinnorna vände hem bjöds alla, inklusive de män som fanns i bakgrunden, på mat från köket.

Projektet pågår några månader in på 2015, varför vi hoppas kunna återkomma med en slutrapport i nästa verksamhetsberättelse.

Volontärarbete

Som framgått ovan har de insatser som Inger och Anders Dejke utfört som volontärer haft stor betydelse. Det är väldigt många och stora fönster försedda med järngaller på huvudbyggnaden/skolhuset. De har under de tre volontärveckorna slipats fria från rost, rostskyddsbehandlats och målats. I många fönster har också nya glasrutor satts in. Förutom detta har de bidragit till många insatser för att göra livet lättare för eleverna på Flickskolan. På deras initiativ har också skolans hyperviktiga jeep fått en upprustning.

Dessutom har styrelsemedlemmen Markku Nykänen varit volontär sex veckor under oktober/ november. Förutom en upprustning av inventarier i verkstaden, inte minst den stora svarven, har han utfört en mängd underhållsarbeten inte minst på Guest Hostel, men även i köket.

Ett stort tack för dessa gedigna arbetsinsatser!

Besöksgrupper

Under året har JV besökts av ett antal grupper. Från Sverige kom en grupp på fem kvinnor från Stockholm som reste ner tillsammans med Jaya och gjorde fina insatser för JV. Dels genomförde de engelsklektioner i Flickskolan, dels preparerade de mark utanför köket, där man nu har en grönsaksodling.

Övrigt

Under 2013 påbörjades insamling för att möjliggöra ett murbygge på de delar av tomtgränsen som saknade detta. Under 2014 har detta arbete påbörjats och drygt hälften av den aktuella sträckan pryds nu av en rejäl vitmålad mur. I väntan på mer bidrag och fortsatt bygge finns provisoriska lösningar.

Sjukhuset på JV, som öppnade 2013, har varit igång under 2014, men har dragits med ekonomiska problem. Detta projekt skall finansieras av de amerikanska grupper som tagit initiativet. Vi har därför koncentrerat oss på att påverka nyckelpersoner i USA, men upplever en besvikelse över att finansieringen av ett, för hela närområdet så viktigt projekt, inte är klart.

VERKSAMHETEN I SVERIGE

Den verksamhet som vi beskrivit ovan är till stor del beroende av såväl ekonomiskt som moraliskt stöd från vänföreningens medlemmar, vilket ju är såväl spännande som ansvarsfullt.

Medlemmar

Antalet medlemmar i föreningen var vid årsskiftet 361 personer med hemadresser allt från Övertorneå till Ystad. Även om några personer försvunnit från medlemsförteckningen så har det också under året tillkommit nya medlemmar så att antalet medlemmar var 15 fler än vid föregående årsskifte. I detta sammanhang kan nämnas att vi under året kunnat registrera några roliga medlemsinitiativ, som till exempel visning av JV-filmen, grannkaffe med gåvor till JVV och ett julkalas med insamling.

Informationsinsatser

En del av nyrekryteringen har skett genom personliga möten, men även en del speciella informationstillfällen har genomförts. Jaya har gjort ett uppskattat besök på Bräkne-Hoby folkhögskola i Blekinge och även på Ljungskile folkhögskola. Vid båda tillfällena har JV-filmen visats och utrymme funnits för samtal kring verksamheten där. Jaya har också tillsammans med ordförande Per besökt styrelsen för Stiftelsen Emmaus Sundsvall/Luleå biståndsfond (ESUL), som uppskattade den dialog vi kunde föra kring våra verksamheter. De deltog dessutom vid en träff i Stockholm med det världsomfattande Hungerprojektet. Bland annat framträdde där dess indienkoordinator Rita Sarin och vi kunde konstatera att våra uppdrag liknade varandra, även om de genomfördes på olika håll i Indien och med helt olika ekonomiska villkor. Jagriti Vihara-utställningen har varit uppsatt i Ljungskile folkhögskolas bibliotek under mars månad och har även visats på Lindesbergs bibliotek runt jul och nyår 2014/15.

Som vanligt har vi också producerat och distribuerat fyra medlemsbrev av hög kvalitet. Cirka 2/3-delar av dessa har under året skickats via e-mail, medan övriga som papperskopior till resp. hemadresser. Hemsidan, www. jvv.se, är en viktig del av informationsarbetet och har även detta år skötts på ett utomordentligt sätt av webbmaster Anders Dejke.

Information om JV och dess arbete har också spridits till nya grupper av människor. Så har Inger Dejke berättat om kvinnoprojekt i Indien för Fredsföreningen på Orust, Mikael Nilsson informerat om JV och JVV för Siriuslogen i Varberg och Markku Nykänen har berättat om verksamheten på JV hos Odd Fellows och ABF i Kalix.

Projektmedel och gåvor

Under det gångna året har föreningen kunnat glädja sig åt att få stora belopp beviljade för insatser på JV. Således har Sida avsatt 198 000 kr för att stödja det kvinnoprojekt, som redovisats ovan. Dessutom har ESUL beviljat oss 85 900 kr för de

förbättringsarbeten på flickinternatet, som redovisats ovan samt 21 900 kr för arbeten på skolhuset. De kriterier som ESUL har för sin bidragsgivning överensstämmer väl med JVV:s ambitioner: Gräsrotsbaserat, hållbart, kooperativt, miljömedvetet, genuskänsligt och verifierbart.

Vi har också, förutom medlemsavgifter, kunnat glädja oss åt gåvor från våra medlemmar i samband med födelsedagar och som minnesgåvor vid begravningar eller som rena gåvor. Tillsammans har detta inneburit ytterligare 112 784 kr till förmån för JV.

Under året har gjorts speciella insamlingar till murbygge (44 980 kr) och till Flickskolan (20 000 kr). Även detta år har vår medlem Gunvor Skagersten bidragit med insatser för murbygget genom att vi kunnat sälja av henne specialdesignade handdukar och diskdukar med konsttryck. Den ekonomiska ställningen vid årsskiftet redovisas separat.

Styrelsen vill ännu en gång uttrycka sitt varma tack för allt ekonomiskt stöd, inte minst till murbygget och Flickskolan, som vi under året sett till att komma till användning för vårt gemensamma åtagande – Jagriti Vihara!

Styrelsearbetet

Föreningens årsmöte hölls den 22 mars på Ljungskile folkhögskola i anslutning till att vi firade att Jagriti Vihara funnits under 40 år. Vid detta tillfälle fick deltagarna, förutom sedvanliga årsmötesförhandlingar ledda av Anders Dejke, möjlighet att ställa frågor till styrelsen och till Jaya, som adjungerats till årsmötet.

Vid årsmötet valdes nedanstående styrelse som därefter konstituerades enligt följande:

Ordförande:	Per Nordqvist
Sekreterare:	Kajsa Perneman
Kassör:	Lena Nyström
Ledamöter:	Inger Dejke, Ove Gustafsson, Carina Lindskog, Pernilla Sjövall
Ersättare:	Markku Nykänen, André Rodin
Arbetsutskott:	Per Nordqvist, Kajsa Perneman, Lena Nyström, Inger Dejke

Styrelsen har haft fem protokollförda sammanträden under det gångna verksamhetsåret, och arbetsutskottet har överlagt vid ytterligare ett par tillfällen. Ordföranden har deltagit vid två utbildningstillfällen hos Forum Syd i Stockholm. Vid ett av dessa deltog även Ove Gustafsson. Båda är dessutom anmälda till ytterligare två utbildningsdagar i januari 2015.

AVSLUTNING

Som framgår av denna verksamhetsberättelse har många nya initiativ tagits under året som gått. Styrelsens förhoppningar inför det kommande året är att den uthållighet och det engagemang som medlemmarna visat i form av i första hand ekonomiska bidrag, men även på andra sätt, ska bestå. Det är förutsättningen för att det ska bli möjligt för Jagriti Viharas personal att fortsätta sina ansträngningar att skapa drägligare livsvillkor för utsatta människor i kanske den fattigaste av Indiens alla delstater.

Ljungskile 2015-02-07
För Jagriti Viharas Vänners styrelse
Per Nordqvist
Ordförande JVV

MEDLEMSBREV 2/2015
Jagriti Viharas Vänner
Maj 2015

Odling

Jaya har återvänt från Indien med cirka 40° värme till den kylslagna valborgshelgen i Sverige. Efter några dagars vila är han i god form igen.

Vi har fått nyhetsbrev från Jagriti Vihara (ligger på hemsidan, www.jvv.se) och kompletteringar av Jaya. Jordbävningen i Nepal 25 april kändes ända till JV men den skadade varken människor eller hus i Jharkhand.

Däremot har det varit flera ovanliga och för skörden förödande oväder. Stormar, hagelskurar och häftiga regn har slagit sönder och dränkt växterna. Följden blir förstås brist på matvaror och allt högre pris. Som alltid drabbas framför allt de redan fattiga. Det är många familjefäder som inte orkar den ekonomiska katastrofen med lån som inte kan betalas tillbaka, när skörden uteblir. De tar livet av sig. Både Jaya och nyhetsbrevet tar upp denna förfärande följd av ovädren, djupt rörda, även om det inte särskilt drabbat Jharkhand.

– ❦ –

För JV:s del satsar man på förberedelse för grönsaksodling på området framför lärarbostäderna, cirka 30x30 meter. Tidigare har det planats ut och försetts med en jordvall som hindrar jorden att spolas iväg av monsunregnen.

JV har tidigare försökt med odlingar framför lärarbostäderna. Bilden är från 2006. Nu gör man ett nytt försök och hoppas det ska gå bättre eftersom muren, även om den inte är färdig, ska hålla djuren utanför.

För att bereda jorden skulle det behövas 20 personer med hackor och spadar, men den arbetskraften finns inte i området, eftersom tegelbruken sopar rent på folk, betalar bättre lön och dessutom med brännvin som bonus.

Vincent på JV, som förutom att han kör jeepen så bra har goda kontakter, lyckades tillsammans med grannen Birja få tag på en maskin för jobbet. Så nu är marken uppluckrad.

Men jorden är näringsfattig och måste få ett par lass gödsel. Sedan ska man odla sådana växter som förbättrar jorden och ger näring ekologiskt. Vatten finns att koppla på med långa slangar från lärarhusens vattenledningar. För att hålla lösgående djur borta, måste muren kring JV byggas klar. Vi beslutade på JVV:s styrelsemöte att skicka 50 000 kr extra till detta. Markku från Kalix, som jobbade på JV i febr–mars, har konstruerat automatisk stängning av de två stålgrindarna som leder in till JV:s stora, lockande och grönskande parkområde. Lätt att glömma stänga efter sig!

Tanken är att skolflickorna skall ta visst ansvar för odlingarna. Det kan också ingå i det de lär sig på JV, en del av »social work«.

Även kompostering av matavfall, löv och växtdelar kan införas och förbättra jorden undan för undan. Ytterligare ett grönsaksland, mittemot matsalen, som legat i träda några år, kan odlas upp igen. Där finns en vattenledning helt nära.

Förhoppningsvis har JV om några år grönskande odlingar, både en ekonomisk och en pedagogisk vinst, förutom glädjen för flickorna och folket på JV att följa växandet och ta hand om vad jorden ger.

Inger Dejke

Teckningar

»Vad ser du när du blundar och tänker på din hemby?« Flickorna satt med ritpapper och färgpennor. De fick sedan i uppgift att teckna det de såg. På sina bilder hade nästan alla ritat vatten på ett eller annat sätt. Till vänster Meenas bidrag och till höger Lilamanis.

Två månader på Jagriti Vihara

Markku Nykänen vistades fem veckor på JV i höstas och jobbade, inte minst med svarven. Han blev inte färdig med det han tänkt, så han återvände för tre veckor ytterligare i februari–mars. Han har skrivit en utförlig och intressant rapport. Den finns i sin helhet på hemsidan, www.jvv.se. Här några klipp.

Om svarven

Mina dagar tillbringar jag för det mesta i den mekaniska verkstaden, som jag var med om att bygga upp i början på 90-talet. Genom åren har verksamhetens intensitet varierat där. Det har tillverkats takstolar, fönster, portar, solpaneler för varmt vatten, kärror, en cirkelsåg och dessutom har olika reparationsarbeten utförts.

Det första jag började med var att reparera den 22 år gamla svarven. Växellådan hade börjat låta illa och automatmatningen hade lagt av. När jag öppnade locket, såg jag direkt ett allvarligt fabrikationsfel. Kopparrören som kommer från oljepumpen, hade flera 90 graders böjar bockade så tvärvassa att oljan knappt kunde passera.

Fyra kugghjul var skadade. Att kontakta fabriken var också krångligt. Fabriken hade bytt ägare och namn. Efter mycket sökande på hemsidor och mejl gick det att spåra rätt och få kontakt. Det visade sig att samma typ av maskiner inte tillverkades längre och den nya ägaren tog inget ansvar för saker den förre hade gjort.

Jag köpte kopparrör från Ranchi och böjde hörnen rätt och monterade. Tvättade växellådan med dieselolja och monterade utan kugghjul till automatmatningen. Nu kan man använda svarven med handmatning.

Markku i full verksamhet vid svarven. Foto: Anders Dejke 2009.

– ✱ –

Om maoistgerillan

Gerillan har hittat en ny strategi, som ger större inkomster: Regeringen går ut med anbud till företag om olika samhällsbyggnadsarbeten. Det kan vara vägbyggen, broar, olika kontors- och andra byggkonstruktioner. Då vill gerillan vara med i »budgeten«.

Företagets ägare hotas med döden, om inte en viss procent av pengarna betalas till gerillans »konto«. Alla företagare vill leva vidare, och så har gerillans verksamhet också tryggad framtid. Byarna slipper då hot och utpressning. Gerillan är också splittrad och på vissa håll kämpar olika grupper mot varandra.

– ✱ –

Om solpaneler

En solpanel för varmt vatten till elevernas internat hade betongarbetarna vid takreparationen råkat ha sönder. Glaset hade gått i tusen bitar och flickorna blev utan varmt vatten under hela den kallaste tiden. Jag köpte nytt glas från Ranchi och nya slangar och nu rinner solvärmt vatten igen från kranarna i tvättrummen.

Flickornas internat fick också solcellspanel på taket och 3 st lampor i samlingshallen. Panelen skruvades fast med »torxskruvar« för att göra det besvärligare för eventuella tjuvar. Torxskruvar har en speciell nyckel, som jag inte har sett i Indien. Jag hade skruvar och nycklar med mig från Sverige.

Köket fick också nya lampor och solcellspanel. Där gjorde vi en mera avancerad lösning med panelen.

Solenergi på tre olika sätt: elektricitet, varmvatten och klädtork i samma bild. Foto: Markku Nykänen 2015.

Nära köket finns många höga träd, som under delar av dagen skuggar taket som panelen skall placeras på. Vi beslöt att tillverka en 4 m hög mast och sätta panelen på toppen. På verkstan tillverkade jag tillsammans med Joseph, som hjälpte mig under min andra period på JV, en mast av galvaniserade rör. Jag hade med mig från Sverige rostfria skruvar, brickor och muttrar. Panelen nitades fast på masten innan den restes och skruvades fast genom borrade hål i betongtaket. Även den monteringen är svår för icke behörig att montera ned och ta med sig.

Jag hade ett anslag pengar från JVV att använda till arbeten som jag utförde under tiden på JV. För att stärka miljövård och ekonomi köptes 50 st LED lampor, som håller mycket länge och bara kräver 10–15 % av den el som vanliga glödlampor drar. Som miljövinst minskas behovet av kol i kraftverken.

Markku Nykänen

Två resor

– så olika med ändå så lika!

Under våren har jag fått tillfälle att göra två utlandsresor för JVV:s räkning. Den första gick till Ranchi, Jharkhand, Indien och den andra till Ringerike folkehøjskole, Hønefoss, Norge.

Resan till Indien hade som syfte att jag tillsammans med representanter för JV skulle skriva samman slutrapporten från projektet *Grassrootdemocracy for women in Jharkhand*. Tillsammans med framför allt Jaya och Rajesh satt jag i några dagar på ett trevligt hotellrum och gick igenom alla de omfattande frågor som Sida/Forum Syd vill ha svar på. Vi kunde konstatera att projektet hade varit lyckat och engagerat ca 700 kvinnor i ett 10-tal byar med syftet att öka förståelsen för demokrati, mänskliga rättigheter, genderfrågor mm. Vi hoppas att resultatet av våra samtal ska innebära att vi kan gå vidare och förlänga och fördjupa detta projekt.

Vid sidan av våra arbetsträffar gav resan mig också nya insikter i hur olika betingelserna i Indien är. Bara ett par timmars bilresa från JV finns alltså denna storstad med ett par miljoner innevånare, där man kan få tag på det mesta man behöver i en stad, som kryllar av färgglatt klädda människor, fordon av diverse slag, allehanda ljud och dofter – och en och annan ko. Men samtidigt som man bygger höga hus saknas lyftkranar, och i stället bär kvinnor på sina huvuden sand och cement upp för provisoriska stegar. Kontrasternas land!

Den andra resan gjorde jag med bil tillsammans med styrelsemedlemmarna Inger och Pernilla. Vi var inbjudna av norska JVV till deras årsmöte och därefter en sittning med den nyvalda styrelsen. Vi blev mycket hjärtligt mottagna och kunde konstatera att man i norska föreningen hade färre deltagare vid årsmötet och även färre medlemmar än i Sverige, men att de insamlade medlen var större än hos oss. Till stor del beror det på ett annat sätt att samla in medlemsavgifter och ett fint samarbete med ett antal norska folkhögskolor.

Vid årsmötet, men inte minst vid det efterföljande samtalet, var fokus inriktat på hur vi på våra respektive håll på bästa sätt kunde stödja vårt gemensamma projekt – JV. Det resulterade i att jag och min norska kollega, Mildrid Nesheim, fick i uppdrag att författa en skrivelse till JV, där vi klargjorde vilka löften vi kunde ge inför de närmaste tre åren. Efter att medlemmarna i de båda styrelserna godkänt denna har våra gemensamma tankar och utfästelser nu nått JV med en förhoppning om en gemensam satsning för en bra framtid för vårt kära JV.

Två så olika resmål, men ändå med samma innebörd: Att hitta former för att på bästa sätt fortsätta stötta utvecklingen i en ekonomiskt fattig, men ändå så rik, del av vår värld – på samma sätt som vi nu gjort i drygt 40 år!

Per Nordqvist

Sushil, Rajesh och Per utvärderar i ett hotellrum i Ranchi.

Ny i styrelsen

Jag heter Sara Isman och har tagit plats i styrelsen som ersättare efter årsmötet i mars.

Jag har varit medlem i JVV sedan 1995 då jag läste Världens kurs och besökte Jagriti Vihara och ser fram emot att vara mer aktiv.

Jag har genom min inriktning på mänskliga rättigheter och freds- och konfliktvetenskap haft möjligheten att arbeta i olika internationella organisationer som FN och EU. Efter många år utomlands är jag tillbaka i Sverige och arbetar för tillfället på Folke Bernadotteakademin, Sveriges myndighet för fred, säkerhet och utveckling.

Mer information från JVV:s årsmöte den 21 mars finns på vår hemsida, www.jvv.se. Där hittar du också årsmötets protokoll.

Kontaktombud

Kontaktpersoner för JVV finns nu i Stockholm och Blekinge! Hör av dig till dem, om du bor i närheten, så kan ni bilda en grupp och hitta på något roligt och bra.

Maria Marnell
mdmarnell@hotmail.com
Vapengatan 26 II
126 52 Hägersten
mobil 0707-279881

Pia Petersson
piapetersson61@gmail.com
Örserydsvägen 6
372 62 Bräkne-Hoby
mobil 0733-821017

Flickorna på Jagriti Vihara

Några skolflickor fick hösten 2014 frågor om familjen, hur de kom i kontakt med JV, bästa skolämne och bästa sport med mera. Här presenterar vi två av flickorna. Fler möter du i nästa medlemsblad.

Maniya Kumari, 14 år
från byn Badribandh 10 km bort.
Familjen är jordbrukare.
Hon näst äldst av sex syskon. En kusins syster är gift i en by, och där var en från JV på besök, vilket väckte tanken att hon skulle kunna bli elev där.
Matte är bästa ämnet och leken kabbadi är bästa sporten.
Vill bli polis, som är mera som en sjuksköterska.Trivs mycket bra på JV. Längtar inte hem.

Kashila Kumari, 14 år
från byn Mraranglaya 25 km bort.
Familjen är jordbrukare.
Hon är nr 3 med fyra systrar och en lillebror. Bästa vännen Prijankas äldste bror tog kontakt med far och berättade om JV.
Matte och hindi är bästa ämnena och cricket är bästa sporten.
Vill bli sjuksköterska eller lärare.
Det är bra att få låna Sushils mobil och ringa hem på morgonen.

Flickskolan

Jaya arbetade ju som lärare i sin ungdom. Men därefter har han under flera decennier istället hållit mängder av föredrag om pedagogik, både i Indien och på folkhögskolor i de nordiska länderna – i Grundtvigs och Gandhis anda.

I vår har Jaya bott på JV och tagit upp sin lärarroll. Flickskolans elever har behövt extra stöd. Jaya har undervisat i engelska, matte och hindi. Han älskar att vara lärare. Även Sushil har bistått i mån av tid, särskilt när det gäller matte Helt nödvändigt att flickorna har grunderna klara och förstår vad matte är. Deras kunskaper från tidigare skolgång har visat sig knappa.

Jaya har påpekat för eleverna att de inte ska känna sig dumma om de inte förstår. De måste fråga, och det har de verkligen gjort, skrivit långa listor med frågor som lärarna betat av och gett svar – och då har flickorna gjort goda framsteg.

De 24 eleverna fortsätter på JV i två klasser, några går till åk 9 och merparten får ännu ett år av studier i åk 8. Fler lärare behövs. Rekrytering pågår, men det är inte lätt att hitta välutbildade lärarinnor som vill/törs ta tjänst i Flickskolan långt ut i »gerillaland«.

Miss Pragya från trakten, nu en älskad mattelärare i Flickskolan, gifter sig i november och flyttar – som brukligt är i Indien – till sin mans familj, kanske långt bort. Då kan hon inte fortsätta på JV, och det är för övrigt inte vanligt att indiska fruar förvärvsarbetar.

Om du fyller år kan du önska dig en gåva till Jagriti Vihara. Eller kanske det är aktuellt med en minnesgåva. Kanske du firar något slags jubileum. Du kan vid många tillfällen önska dig en present till Jagriti Vihara i stället för blommor, kristallvas eller chokladask.

Du kan också själv ta initiativ till en gåva, när du tänker uppvakta någon, eller då du vill hedra någons minne.

Du som uppvaktar sänder pengarna till Jagriti Viharas Vänner, bankgiro 5649-3034. Sedan kontaktar du Inger Dejke, tel: 0522-22822 eller e-post: id@oringe.pp.se, för att meddela vem gåvan gäller (adress och datum), vad det skall stå på uppvaktningskortet som vi skickar, och vem avsändaren är.

Vill du besöka Jagriti Vihara i höst?

En chans är att följa med på den resa som anordnas från Norge av Mildrid Nesheim, ordf. i norska JVV. Tiden är 29 okt–13 nov. Det innebär 16 dagar i Indien från Delhi i väst till Kolkata i öst. Fullt av spännande upplevelser. Höjdpunkten blir besöket på Jagriti Vihara tisdag 3 nov–fredag 6 nov.
Hör av dig före 1 juli 2015 till reseledaren
e-post: mildridnesheim@yahoo.no
tel: 0047-90131572

Har du betalat årsavgiften för år 2015?

Medlemsavgift: 200 kr/år • Familj: 300 kr/år • Studerande/arbetslös /pensionär: minst 50 kr/år • Folkhögskola/förening: 300 kr/år
Har du glömt? • Bankgiro 5649-3034

www.jvv.se

Vi finns också på Facebook. Sök på »Jagriti Vihara«. Gå med!

Ansvariga för medlemsbrevet är Inger Dejke och Anders Dejke

MEDLEMSBREV 3/2015
Jagriti Viharas Vänner
Augusti 2015

Demokrati för kvinnor i byarna

Parwati Bhagats text, som kan läsas här till höger, finns med i den slutrapport vi skickat till Sida/Forum Syd av det ettåriga kvinnoprojekt, som genomförts i JV:s regi i ett tiotal byar det senaste året. Hennes tankar visar att projektet levt upp till sin målsättning. Nu går vi bara och väntar på att bidragsgivaren (Sida) ska dra samma slutsatser, så att vi kan gå vidare med en förnyad ansökan.

Vi har redan påbörjat samtal med framför allt Rajesh och Jaya om inriktningen på ett eventuellt uppföljningsprojekt. Vi vill arbeta vidare med i princip samma byar och med kvinnorna i dessa. Däremot vill vi lägga ett starkare fokus på läs- och skrivkunnighetsträning samt på kvinnors ledarutveckling. Inte minst det senare är viktigt för att sprida ansvaret till fler än till de få som arbetar på JV.

I övrigt vill vi fortsätta med blandningen av seminarier på JV följda av gruppsamlingar ute i byarna, där syftet är att stärka kvinnors självförtroende, kunskap om mänskliga rättigheter, kvinnligt deltagande i byråd med mera, men också stimulera till större gemenskap i och mellan de olika byarnas kvinnor – och män.

Per Nordqvist

– Allra mest gillade jag att organisera kvinnomöten tillsammans med andra kvinnor.

»En unik möjlighet för landsbygdskvinnor«

Jag deltog i nästan alla program under året med stort intresse och uppmärksamhet. Jag insåg att det var en unik möjlighet för landsbygdskvinnor, som alltid har en underordnad ställning på alla områden. Allra mest gillade jag att arbeta tillsammans med många kvinnor för att organisera kvinnomöten, där vi diskuterade loktantra (demokrati) men också att forma självhjälpsgrupper genom att utse arbetsutskott för varje grupp. Dessutom gillade förstås jag och alla andra kulturprogrammen, där även män och barn deltog. Dessa föreställningar planerades för att hjälpa byborna att överbrygga könsdiskriminering och manligt förtryck.

Ett av seminarieämnena, »Mänskliga rättigheter och demokrati«, var nytt och okänt för oss. Det var svårt att fatta och komma ihåg vad som sas. Men samtidigt måste jag säga att seminarierna var välorganiserade, och väldigt många kvinnor fick möjlighet att tala och diskutera med de inbjudna talarna. Så jag tror att det i fortsättningen bör avsättas mer tid för seminarier kring viktiga samtalsämnen.

I fortsättningen hoppas jag att vi ska kunna anstränga oss mer att stötta självhjälpsgrupperna. Säkert kan Jagriti Vihara organisera några workshops för att hjälpa självhjälpsgrupperna att lära sig inkomstgivande färdigheter.

Parwati Bhagat

Kvinnor från byarna Bisumpur och Balbal samlade för information om demokratiprojektet.

HÄXPROCESSER

Jaya har bott i Sverige under sommaren och klarat sig undan den förfärliga hettan i Indien. Han var med på vårt senaste möte med JVV-styrelsen.

När vi läste det Newsletter vi fått från info-gruppen på JV, blev han helt förskräckt och mycket sorgsen. (Det finns på hemsidan, engelskt original och svensk översättning, www.jvv.se)

I en by mittemellan Ranchi och Jagriti Vihara mördades fem kvinnor natten till fredagen 7 aug. Byn ligger 35 km från JV och heter Kanjiya Maraitoli. Jaya vet om den, men har aldrig varit där. Bara en stig leder till byn.

Mitt i natten kom en hop män och även flera kvinnor beväpnade med käppar, ljuster och klubbor. De bröt sig in hos några familjer och släpade iväg fem förvirrade kvinnor, som legat och sovit, till en hydda i skogen och torterade dem skoningslöst till döds. Offren var mellan 40 och 60 år.

Polis kom till byn följande dag för att förhöra och fängsla misstänkta. Bilden från Jharkhand State News.

När polisen kom följande dag, arresterades 25 personer. Men dessa ansåg inte att de gjort något fel. Tvärtom hade de befriat byn från mycket farliga häxor, som haft kontakt med Djävulen och utövat svart magi och skadat byns invånare. De argumenterade för att de gjort det rätta.

Info-brevet från JV kommenterar: »Det är verkligen sorgligt att det nuförtiden i världen finns sådana mörka hörn, som fortfarande inte blivit genomlysta av kunskap och förnuft. Därför hoppas vi på stöd från våra vänner i JVV för att hjälpa människor att bli kvitt okunskap, vidskepelse och fanatism.«

Ryktet om de här brutala morden på fem kvinnor som anklagats för häxkonster har spritts som en löpeld. Tidningen Times of India citerar ett vittne som säger att fyra barn i byn varit sjuka länge och dött. Lokalbefolkningen trodde att de fem kvinnorna, som använt häxkraft, var ansvariga för barnens död.

Tidningen påpekar hur vanligt det är i Jharkhand att kvinnor dödas efter att ha anklagats för att praktisera häxkonst. Det senaste decenniet över 1000 kvinnor. (Det bor 33 miljoner i Jharkhand.)

Jaya vet om fenomenet, och känner till några fall. Han säger att det kan drabba också män. Om en person är ovanligt skicklig som hantverkare, har kunskap om örter som botar sjukdomar, kan det vara skäl nog att sprida misstankar och väcka upp en folkopinion om magi och häxkonster.

Jayas spontana reaktion vid vårt JVV-möte lät så här: »När jag kommer hem till Jagriti Vihara, ska jag gå till den byn och tala med båda parter, förövarna och offren. Jag vill höra vad de har att säga, familjerna som blivit av med sin mamma eller farmor eller mormor och de som hör till den grupp som mördat de fem kvinnorna.«

Vidare kommenterar Jaya att det är bra att det här brutala fallet blir mycket uppmärksammat, att de som mördat ställs inför rätta och straffas. Det händer inte ofta. Svårt att få personer att vittna och poliser är rädda att gå in i områden där gerillan har sina fästen.

Men något förebyggande måste hända, säger Jaya. Där kan JV hjälpa till: »Vi ska ordna tre seminarier kring de tre nyckelorden som står i Newsletter: Okunskap. Vidskepelse. Fanatism.« – Jaya reser hem till JV 29 sept.

Inger Dejke

Häxprocesserna i det glest befolkade Sverige ledde till runt 400 människors död under 1500- och 1600-talen. Vad gjorde att de upphörde?

Väderlekens nycker – för svår torka och för mycket regn

Väderlekens nycker skapar stora problem för jordbrukarna i omgivningarna av JV. Bönderna är de stora förlorarna när klimatet förändras. I somras var temperaturen rekordhög, 47–50 grader. Det var tusentals människor som dog på grund av värmen. De risplantor som skulle sättas ut när monsunen kom, hade man inte lyckats driva upp. Men man satsade då på majs, som inte kräver lika mycket vatten.

När skyfallen sedan kom, så dränktes majsodlingarna. Allt detta kommer att betyda försvunnen inkomst för bönderna och höjda priser vid nödvändiga inköp av basvaror för mat.

På JV hoppas man på möjligheten att så och sätta grönsaker på den iordninggjorda odlingsmarken, när monsunregnen upphör. Ett rejält stängsel av bambu har satts upp runt åkermarken. Där finns en öppning för att oxarna ska kunna ta sig in och dra en plog för bearbetning av jorden, när vattnet dragit sig undan.

När regnen upphört, ska man anställa murare för att färdigställa muren. Halva sträckan är klar, av de 400 meter som saknat mur kring JV:s område. Murbygget, som vi lovat bidra till, är ännu inte helt finansierat, även om vi fått in många belopp, större och mindre. Stort tack!

JVV-medlemmarnas insatser är väldigt betydelsfulla för att JV ska kunna utföra sitt viktiga arbete. Just nu behövs mer pengar till flickornas mat, därför att skördarna slår fel och allt blir dyrare att köpa. Den livsviktiga jeepen behöver underhåll, ev inköp av en nyare.

Flickskolan – inte bara framgångar

Flickskolan pågår på JV med elever i klass 8 och 9, och de pluggar allt flitigare.

Tack och lov att solen skiner över JV, så flickorna kan ladda sina lampor och studera också sedan det blivit mörkt, redan klockan 6 på kvällen.

När flickorna deltog i centrala prov i våras tillsammans med eleverna i högstadieskolan i McCluskieganj, 3 km från JV, uppnådde inte alla tillräckligt bra resultat. De som inte klarade proven får alltså möjlighet att gå om klass 8.

Också i svensk skola finns det »kvarsittare«, åtminstone förr. De erbjuds ofta ferieläsning för att ta igen det de missat under läsåret. Till och med så att många som gått 9 år i svensk skola inte får grundskolekompetens, inte fullföljt den obligatoriska skolan i Sverige.

Och detta är i vårt land som haft skolplikt sedan 1842 och en grundmurad tradition av skolgång och en kultur, där det är självklart att kunna läsa, skriva och räkna. Om man då jämför med flickor från byar i Jharkhand långt ut på landsbygden, där de flesta är analfabeter och det helt nyligen byggts skolor och där standarden på undervisningen ofta är undermålig. Det är inte konstigt att mycket fattas av grundkunskaper för att studera på högstadienivå. Så är fallet för flertalet flickor i JV-skolan.

När flickorna fick sina resultat från proven, blev de mycket ledsna. Lärarna på JV måste ägna två dagar åt att förklara för dem och övertyga dem om att de inte är dåliga, försöka bygga upp deras självkänsla igen och ge dem mod.

Ledarna för JV-skolan anade nog att resultatet inte skulle bli så bra, men de såg det som en träning och en uppmaning att jobba hårt. Nu förstår flickorna att de måste studera ännu flitigare för att lyckas bra vid nästa provtillfälle.

Lärarna som organiserade proven hade berömt flickorna från JV-skolan för att de var fint klädda, uppförde sig så väl och artigt, kom i tid och inte behövde vaktas, för de försökte inte fuska.

För oss i JVV handlar det om att hjälpa till att lyfta flickorna kunskapsmässigt. Självklart tar det tid, minst ett år extra. De här flickorna blir första generationen från sina byar som har utbildning. Redan detta att de får tillräcklig och näringsrik mat på JV är stort och bidrar till deras utveckling. Och den del av undervisningen som kallas »human values« är än viktigare nu efter de fasansfulla »häxmorden«. Att försöka förstå orsaker och kämpa mot okunskap, vidskepelse och fanatism. Det är tre nyckelord som lyfts fram i Nyhetsbrevet från JV.

De resultat som JV uppnått vad gäller satsningen på skolgång, som varit prioriterat område redan från början, är mycket lyckade. Tänk på den fattiga och eftersatta byn Dumaro, där nu alla barn går i skola, 100 procent. Och eleverna i högstadieskolan i McCluskieganj, som JV stöder, brukar uppnå de bästa resultaten i hela Jharkhand. Så visst ska det lyckas för »våra flickor« när deras kunskapsluckor är fyllda!

Inger Dejke

Eleverna i flickskolan på JV är mycket flitiga och ambitiösa. De tar studierna på stort allvar, men grundkunskaperna från skolorna i hembyarna är inte de bästa.

Fler mötesplatser

Två av JVV:s medlemmar har tagit initiativ till en lokal träff den 13 september i Stockholm för medlemmar boende i det närområdet. Kontaktombud: Maria Marnell, mobil 070 727 98 81

Från styrelsens sida är vi mycket glada över detta.

Nu går utmaningen vidare. I medlemsförteckningen hittar vi cirka 40 personer som bor i Malmö/Lund-regionen, ungefär lika många i Göteborgsområdet och dessutom ett 50-tal i Uddevalla/Ljungskiles närhet.

Skulle du vilja ta initiativ till en regional träff så hjälper vi gärna till med adresser, information och programidéer.

Välkommen att höra av dig!

Ska du fira?

Om du fyller år kan du önska dig en gåva till Jagriti Vihara. Eller kanske det är aktuellt med en minnesgåva. Kanske du firar något slags jubileum. Du kan vid många tillfällen önska dig en present till Jagriti Vihara i stället för blommor, kristallvas eller chokladask.

Du kan också själv ta initiativ till en gåva, när du tänker uppvakta någon, eller då du vill hedra någons minne.

Du som uppvaktar sänder pengarna till Jagriti Viharas Vänner, bankgiro 5649-3034. Sedan kontaktar du Inger Dejke, tel: 0522-22822 eller e-post: id@oringe.pp.se, för att meddela vem gåvan gäller (adress och datum), vad det skall stå på uppvaktningskortet som vi skickar, och vem avsändaren är.

Flickorna på Jagriti Vihara

Några skolflickor fick hösten 2014 frågor om familjen, hur de kom i kontakt med JV, bästa skolämne och bästa sport med mera. I förra medlembladet presenterades Maniya och Kashila. Här får vi veta mer om Sushma och Susita.

Sushma Bhagat, 14 år
från byn Barikhap 30 km från JV.

- Familjen är jordbrukare.
- Hon har tre bröder och tre systrar, är själv i mitten.
- Det var mammas brors fru som kände Sushil på JV, så mamma bad sin bror besöka JV och se hur det är där.
- Det är så bra. Och jag vill studera vidare.
- Jag kommer att ha kontakt med JV hela mitt liv.
- Matte är bästa ämnet och av sporter gillar jag fotboll mest.
- Vill bli lärare för klass 5–7.

Susita Kumari, 14 år
från byn Kalyanpur 20 km bort.

- Hemma är vi tolv i familjen, farmor och farfar, mamma och pappa, fyra bröder och fyra systrar. Vi har getter, kor och oxe. Jag hjälper till att skära ris.
- Mammas bror är vän med JV och min moster var elev i JV-skolan när hon var barn.
- Jag kände Prijanka, Sushma och Sangita tidigare.
- Skolan är bra. Lärarna kommer i tid och är intresserade. Matte är bästa ämnet. Jag vill bli lärare, men det tar fem år efter högstadiet.
- Volleyboll är bästa sporten.

Jasinas hemby

I förra medlembladet finns teckningar som ett par av flickorna i JV:s högstadieskola gjort.

Uppgiften var att rita vad de såg, när de blundade och tänkte på sin hemby.

I teckningen här visar Jasina hur det ser ut i hennes hemby, Bishumpur.

Om kvinnor i Jharkhand

Erni Friholt har intervjuat kvinnor i byarna runt Jagriti Vihara. Resultatet är skriften

»Vi ska vinna det här – möten med kvinnor i Jharkhand«

Köp några ex och dela ut eller sälj!
Kontakta:
Kajsa Perneman, tel: 070-622 90 26
e-post: *kajsa.perneman@telia.com*
Skriften kostar 30 kr + porto 20 kr.

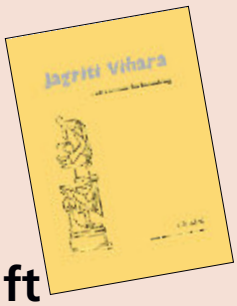

Infoskrift

Du kanske vill veta mer om bakgrunden till Jagriti Vihara. Då finns skriften »Jagriti Vihara – ett centrum för förändring«, författad av Ola Friholt. Alla medlemmar får den, men om du vill ha fler exemplar kan du beställa från Inger Dejke, id@oringe.pp.se.
Pris: 10 kr/ex.

Du kan också läsa infoskriften på nätet, www.jvv.se

Har du betalat årsavgiften för år 2015?

Medlemsavgift: 200 kr/år • Familj: 300 kr/år • Studerande/arbetslös /pensionär: minst 50 kr/år • Folkhögskola/förening: 300 kr/år

Har du glömt? • Bankgiro 5649-3034

www.jvv.se

Vi finns också på Facebook. Sök på »Jagriti Vihara«. Gå med!

Ansvariga för medlemsbrevet är Inger Dejke och Anders Dejke

MEDLEMSBREV 4/2015
Jagriti Viharas Vänner
December 2015

Lady's finger på Jagriti Vihara

Tack vare att muren nästan är färdigbyggd, har man nu börjat odla på JV. Inger Dejke besökte centret i november och berättar här om de nya odlingarna.

Girl's fingers: Tomatplantorna binds upp.

Ett stort trädgårdsland, cirka 30x30 meter, finns nu vid lärarbostäderna. Jordvallar och ett enkelt stängsel omkring. Där frodas spenat i små upphöjda odlingsrutor. Tomatplantor växer på en fjärdedel av området, satta vid olika tid, så att tomater kan skördas undan för undan.

Skolflickorna har flinka fingrar. De sticker pinnar i den röda jorden och knyter upp tomatstjälkarna med växtfibrer. Var fjärde dag vattnas tomatodlingen. Vattnas det oftare, skulle rötterna ruttna, säger flickorna. Jag som är van att odla tomater i Sverige, både i och utanför växthus, brukar vattna varje dag. Men säkert vet flickorna vad som gäller. Man ser ju på landsbygden jättestora fält med tomatodlingar. Att det är just den grödan framgår av att fälten på avstånd ser vitprickiga ut. Det är tomaterna innan de blivit röda. Oftast skördas de i ett rosa stadium.

Resten av fältet är planterat med tämligen osvenska grönsaker.

Aubergine eller eggplant är en ståtlig växt med ganska stora, grågröna, sammetsmjuka blad och små, blå blommor. De utvecklas efterhand till tunga, lilablanka, hängande käglor, som är en fröjd att laga till i köket tillsammans med potatis.

Odlingen av lady's finger upptar en stor del av åkern. Den växten har stora, vackra, gräddgula blommor. Den utvecklar fingerliknande femsidiga, gröna fröställningar som sträcker sig rakt upp utmed stjälken.

Längst upp finns en spets som en nagel på en indisk kvinnas långa, smala fingrar.

– De är så goda, säger Jaya, som njuter av de nya odlingarna. Snart är JV självförsörjande på grönsaker! Ladý s finger kan man koka i soppa och grönsaksröra eller steka i olja eller äta rå.

Det mesta på matsedeln i JV-köket är kokta grönsaker, men säkert behåller de vitaminerna bättre, om de ätes råa, dessutom nyttigt tuggmotstånd.

Flickorna på JV turas om att sköta plantering, vattning, rensning och luckring i odlingarna. Mycket stolta kommer de till köket med nyskördade tomater och ladý s finger. Men en eftermiddag, just i skymningen, var det stor förtvivlan. Getter från byn utanför muren hade tagit sig in på åkern och valt ut det godaste att knapra i sig. Lady's finger, precis färdiga att skörda. Visste de hur mycket nyttigheter just den växten innehåller?

Inte förrän på morgonen, då solen gått upp, kunde vi undersöka skadan. Plantorna var toppade och alla färdigvuxna lady's finger borta. Inte helt förstört ändå. Växten kommer nog igen, om än lite försenad. Och hålet i muren lagades omgående.

Ett område på åkern var inte använt för odling. Där fanns för mycket sten i jorden. Annars skulle potatisen vuxit bra där. När två ynglingar från grannbyn anställdes för att bryta sten, var det inte runda stenar som jag är van vid i

Lady's finger.

Maniya skär lady's finger. Kniven håller hon med foten.

småländska stenrösen, som de fick upp, utan ganska stora, platta stenflak. Nu kan jorden förberedas för sådd också där. Man gör ett rutmönster på marken med fåror som liknar små diken. När man vattnar fylls fårorna med det livgivande vattnet. En ny vattenpost har installerats vid nyodlingen och långa vattenslangar har införskaffats. Men nu finns också en sprinkler som sprider inte bara vatten utan också glädje. Det är som om det regnade.

Plöjning

Sista dagen på JV, den 18 november, blev en märkesdag. Plöjningen av de gamla trädgårdslanden hade planerats flera dagar. Men när festerna väl var över och bonden var i form att plöja, ville inte bufflarna vara med. Marken sluttar ner mot fälten, som ligger i olika nivåer. Det gillade inte bufflarna, så de vände med träplogen dinglande mellan sig och sprang hem igen.

Vid närmare eftertanke var marken alldeles för hård för att kunna bearbetas. Efter några dagar med intensiv bevattning, gjorde bonden ett nytt försök. Han kom iklädd vit skjorta och ett blårutigt, knälångt tygstycke. De pampiga bufflarna drog plogen, och bonden gick barfota i fårorna som drogs upp i jorden. Ömsom slog han med en käpp på bufflarnas ryggar, ömsom hojtade han åt dem, när de blev stående och mumsade i sig gräs. Ibland stannade de och gödslade på stället. Då måste han stiga åt sidan. Men varv för varv blottades jorden, som länge varit gömd i frodig grönska.

Kanske går det inte att odla potatis direkt. Någon annan gröda, som förbereder jorden för goda skördar, måste komma först. Det är Gita, biträdande husmor i köket, som ger den upplysningen. Hennes man Ramo var chef för trädfällningen och hennes svärfar plöjde. Det svåraste arbetet är gjort. Muren är snart klar. Kringströvande djur hålls borta från JV.s marker. Nu kan odlingen börja på allvar!

Inger Dejke

Ibland stannar bufflarna för att smaka på gräset.

MURBYGGET

Muren är nästan färdig. En duktig och noggrann murare från grannbyn Dumaro har åtagit sig bygget. Han heter Sitaram Uprajapati och hans far var en god vän till Jaya. Vincent, JV:s chaufför, ombesörjde inköp och frakt av tegelstenar, cementsäckar, armeringsjärn, grus och sand. Tidigare fick vem som helst ta sand från flodbanken, men nu tar staten betalt också för sanden.

Ett första arbete var att röja bland träd, buskar, kaktusar och taggtråd, där muren ska byggas. Nästa steg var att gräva djupa hål i den stenhårda marken. Där placerades hopknutna ståltrådar, som så småningom blev armering i stabiliserande stolpar. Fem unga killar grävde och var hantlangare. En äldre man iklädd turban och doti, knälångt tygstycke, framställde murbruk genom att med en hacka blanda lagom delar cement och sand direkt på vägen. Ingen tombola här! Trafiken fick anpassa sig och smyga förbi utmed diket.

En ständig ström av killar med plåtfat upphivade på huvudet försåg muraren med bruk. Andra killar bar fram tegelstenar till mästern. Snöre och sten som lod för att få muren rak. Så växte tegelmuren högre och högre. Den är långt över manshöjd. Ingen kan nu kika in på Flickinternatet.

Översidan av muren ska vara så smal att byns småbarn inte lockas att klättra upp och gå på muren. Vattentunna och slang användes för att vattna murbruket nu och då, för att få det starkt.

Enda problemet för murbygget var egentligen de fester som inträffar i november. Då stod arbetet stilla. Vid Diwali, den ljusfest som påminner om vårt jul-nyår, firar många med mycket dricka. Det gör att flera dagar går åt att hämta sig efter festligheterna. Sedan kommer festen Chhath. Också den innebär mer eller mindre officiell ledighet.

Men nu är muren klar åt ena hållet om entrégrinden. Det som fattas är putsningen, som ska göra muren extra stark och vacker. Men pengarna till cement tog slut. Allt har blivit dyrare sedan vi för tre år sedan beräknade kostnaden till 350 kr/ meter. (Läs för övrigt Pers julhälsning på sista sidan.)

Murbruket blandas på vägen, så passerande fordon får sakta ner och väja, men ingen protesterar, så det tycks vara ett normalt förfaringssätt. Arbetarna kommer från Dumaro.

JVV-vänner på Stockholmsträff

Några av deltagarna vid Stockholms-träffen.

Sedan Maria Marnell på det senaste årsmötet erbjöd sig att vara kontaktperson för medlemmar i Stockholmsregionen, har hon inte legat på latsidan. Genom styrelsen fick hon tag på kontaktuppgifter till medlemmar i området och tillsammans med mig började hon planera en regionsträff. Jaya, som var i Sverige vid tidpunkten för träffen, bjöds också in. Maria ordnade dessutom så att han kunde gå på teater – första gången i hans liv – då hans gamle vän och JVV-medlem Björn Kjellman dagen före vår träff hade premiär med *Förklädet* på Göta Lejon. Björns far Bengt Kjellman var den förste ordf. i JVV (då med namnet SFIB).

Dagen för mötet träffades vi hemma hos två av föreningens långvariga medlemmar, Lone och Olof Svenfelt, i deras vackra hus i Stockholms skärgård. Över en tallrik härligt kryddad indisk linssoppa delade vi med oss av anekdoter och upplevelser från Indien, från Jagriti Vihara och från aktiviteter för att stödja Flickskolan. Vår värdinna Lone har ända sedan hon blev medlem bett om gåvor till Jagriti Vihara inför jämna födelsedagar för sig och Olof. Genom åren har det blivit mycket pengar till JV.

Göran Sonmark med »lillebror« Jaya.

En av föreningens allra äldsta medlemmar, Göran Sonmark, blev överlycklig över möjligheten att träffa likasinnade i Stockholm. Han berättade glatt för oss andra om hur han fick sin anställning som lärare på Västerhaninge folkhögskola och hur har där tidigt träffade en ung Jaya. Alltsedan dess har han varit som Jayas storebror och han var en av de första att besöka Jagriti Vihara. Själv kunde jag berätta om att vi i min familj använder begreppet Jagritiviharakallt för riktigt råkalla vinterdagar. Detta sedan min syster och kusin för drygt 25 år sedan arbetade på JV med skolbygget och för första gången insåg att det blir vinter och kallt även i Indien. I hus utan isolering och värmekälla blir det väldigt kallt och rått, när solen inte skiner igenom dimman på flera veckor, vilket är typiskt för vintern i Jharkhand.

Förutom ett glatt gäng stockholmare och huvudpersonen Jaya kom även några bonusvänner till träffen, bland dem Sarita Skagnes, som sålde sin bok *Bara en dotter* till förmån för Jagriti Vihara.

I boken beskriver hon sin uppväxt som dotter i det traditionellt kaststyrda Indien där hon tidigt gavs bort som tjänsteflicka i utbyte mot att hennes föräldrar fick en efterlängtad son. Sarita flyttade till slut till sin ursprungsfamilj som emigrerat till Norge. Förutom den utsatta situationen i sin familj med en despotisk och våldsam far mötte hon också rasism, utanförskap och oförstånd från myndigheterna att hantera problem utifrån kulturkrockar.

Sarita har en enorm inre styrka och har sedan sin ankomst till Norge bidragit till att öka kunskapen kring sådana problem både i Norge och Sverige. Hon har också engagerat sig helhjärtat för att stödja utsatta barn i Indien och har idag många fadderbarn och fadderbarnbarn som tack vare henne fått en bättre start i livet. Hon har gett stora summor pengar till Jagriti Vihara genom försäljningsintäkter av sin bok. Intresserade kan köpa den genom kontakt med Maria Marnell maria.marnell@icloud.com, 070-727 98 81

Sarita Skagnes bok kan förmedlas av Maria Magnell.

Som genom ett trollslag fick vi veta att Jaya just dagen för vår träff skulle fylla 85 år. Mer än halva sitt liv har han ägnat åt att förbättra situationen för adivasi-befolkningen i Jharkand. Många av oss som var med på mötet uppmärksammade detta genom att sätta in pengar till Jagriti Viharas Vänner.

Avslutningsvis vill vi därför gärna uppmuntra er andra att göra detsamma. Ge en julklapp till JVV och sätt in pengar apropå Jayas bemärkelsedag!

Sara Isman

Ny träff

Maria och Sara planerar att snart arrangera en ny träff för medlemmar i Stockholms- och Uppsalatrakten. Om du vill vara med, så mejla till Maria: maria.marnell@icloud.com

Flickorna på Jagriti Vihara

Vi fortsätter presentera flickor på Jagriti Viharas högstadieskola. Här kan du läsa om Sangita och Chameli.

I Medlembrev nr 2/2015 intervjuades Maniya och Kashila och i nr 3/2015 Sushma och Susita.

Sangita Kumari, 16 år
från byn Kalyanpur 20 km bort. Det tar 2 timmar med motorcykel att komma till JV.
• Familjen är jordbrukare. Det är 2 söner och 5 döttrar i hemmet, Sangita är yngst.
• Mammas bröder hade hört talas om JV.
• Att få bo på JV är det bästa, jag har lärt mig mycket, här finns frihet.
• Litteratur är bästa skolämnet. Jag skriver en del själv. Och jag läser för mina syskons barn. Mest handlar det om djur och natur.
• Jag vill hjälpa andra, så jag tänker blir lärare.

Chameli Kumari, 13 år
från byn Bisunpur. c:a 20 km bort.
• Familjen är jordbrukare. Två pojkar och tre flickor. Chameli har åldern i mitten. Hon har en lillebror som är bara 6 månader. Det är jätteroligt.
• En farbror visste om JV och rekommenderade.
• Jag gillar atmosfären på JV, alla träden.
• Här är man tillsammans och törs uppträda, för ingen grälar på en. Det är så vänligt.
• Mitt bästa skolämne är matte.
•Jag vill bli polis för att försvara folk i byarna från kriminella.

Ska du fira?

Du kan vid många tillfällen önska dig en present till Jagriti Vihara i stället för blommor, kristallvas eller chokladask.

Du kan också själv ta initiativ till en gåva, när du tänker uppvakta någon, eller då du vill hedra någons minne.

Du som uppvaktar sänder pengarna till Jagriti Viharas Vänner, bankgiro 5649-3034. Sedan kontaktar du Inger Dejke, tel: 0522-22822 eller e-post: id@oringe.pp.se, för att meddela vem gåvan gäller (adress och datum), vad det skall stå på uppvaktningskortet som vi skickar, och vem avsändaren är.

Årsmöte 2016

Årsmöte hålls lördag den 19 mars 2016 – som vanligt på Ljungskile folkhögskola.

Dags att betala årsavgiften för år 2016

- **Medlemsavgift: 200 kr/år**
- **Familj: 300 kr/år**
- **Studerande/arbetslös /pensionär: minst 50 kr/år**
- **Folkhögskola/förening: 300 kr/år**

Bankgiro 5649-3034

Följ oss på webben: www.jvv.se eller på facebook (sök på »Jagriti Vihara«).

Ansvariga för medlemsbrevet är
Inger Dejke och Anders Dejke

Julhälsningar från JVV-ordförande Per

Kära Jagriti Vihara-vänner!
I detta Medlemsbrev kan du läsa mycket om den aktuella situationen på vårt gemensamma projekt – Jagriti Vihara. Till stora delar är intrycken som Inger och Anders Dejke har med sig hem från ännu några veckors volontärarbete positiva. Upprustningen av såväl byggnader som skolområdet i övrigt känns som ett stort lyft. Dessutom verkar det som om sjukstugeprojektet med hjälp av amerikanska bidrag tagit stora steg framåt.

Men inte minst glädjande är den nysatsning som gjorts på odlingsbar mark för grönsaker att använda i matlagningen. Den har möjliggjorts bland annat genom bygget av en mur runt JV för att hålla kringströvande djur borta.

Detta har nästan kunnat slutföras med hjälp av bidrag från er medlemmar. Nu återstår enbart 70 av den 400 meter långa och vackra muren. Tänk om vi kunde få skicka över de tusenlappar som saknas för denna insats! Så detta får bli vår JULUTMANING i år. Vi skulle verkligen uppskatta en extragåva nu i juletider till avslutningen av murbygget!

Vi är också glada över att medlemsantalet i JVV ökat även detta år och jag vill på styrelsens vägnar tacka för alla de insatser ni gjort under år 2015. Vi önskar er alla

En skön jul- och nyårshelg

och ser fram mot nya insatser och möten under år 2016.

För JVV:s styrelse
Per Nordqvist